

allerhøieste Resolution af 28de October 1828 udstedt Reskript af 5te November s. A., ifølge hvilket Enhver, der vilde drive Haandværk eller Kramhandel i Marstal, skulde erhverve Bevilling dertil hos Regjeringen (o: først det slesvig-holsteeen-lauenborgske Cancelli, fra 1834 derimod Provindsialregjeringen paa Gottorp, senere deels Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig deels Nordborg Amthuus), hvilke Bevillinger udfærdigedes mod et Expeditionsgebyr, og af hvilke der skulde svares de i Slesvig sædvanlige aarlige Næringskjendelser. Medens Næringsforholdene i Marstal forsaavidt nu formelt vare ordnede paa samme Maade som i de slesvigiske Landdistrikter, fandt der dog i Virkeligheden omtrent samme Forskjel Sted som tidligere, idet deslige Bevillinger i Landdistrikterne kun meddeeltes i et meget begrændset Omfang, i Marstal derimod omtrent til Enhver, der søgte derom; kun var det tillige gjort de Haandværksdrivende der til Pligt, naar de vilde holde Evende eller Dreng, da at lade sig optage som Medlemmer af det paagjældende Laug i Grøskjøbing eller, hvis Næringsen ikke der var laugsbunden, da i en anden slesvigsk Kjøbstad. Uagtet det efter denne Ordning ikke kunde siges, at Marstal var berettiget til borgerlig Næring, opkrævede man dog, efter som før 1828, den ved Forordningen af 15de December 1802 i Hertugdømmet Slesvig indførte Bygningsstat paa samme Maade i Marstal som i de slesvigiske Kjøbstæder. I kirkelig Henseende udgjorde Byen fuldstændig eet Sogn sammen med det saakaldte Marstal Landsogn. I Tidens Løb fik den sit eget derfra adskilte Fattigvæsen, der ordnedes ved et Regulativ af 23de November 1844. Ligeledes var den i Henseende til Skolevæsenet bleven affondret fra det øvrige Sogn, af hvilket kun den lige udenfor Handelspladsen liggende Bondeby Marstal og Distriktet Gudsgabemark vedbleve i saa Henseende at være forbundne med den. Derimod udgjorde den med Landsognet eet Jordemoderdistrikt og fik i 1842 en med samme fælles Sognelæge. I 1831 fik Byen en Havn og dermed en særskilt Bestyrelse for denne, ligesom den ogsaa efterhaanden havde faaet egne Vægttere (med en Vægtercommission) og egne Braagere

(en Slags kommunale Politibetjente) med en Braagercommission. Den havde ogsaa sit eget Væsen og, efterat den i Begyndelsen af dette Aarhundrede var bleven brolagt, sit eget Bro-lægningsvæsen. Afseet fra disse enkelte Bestyrelsesgrene havde Byen imidlertid fremdeles slet ingen selvstændig communal Tilværelse, hvorfor den ogsaa kun med Urette kaldtes en Klække. Ivertimod bidrog den — i Modsetning til Grøskjøbing, der, som Kjøbstad, ikke havde Noget dermed at gjøre — til alle Grø Landdistrikters Repartitionsudgifter (derunder Delinkventomkostninger, Straffeanstaltsbidrag, alle Slags Polititudgifter, Betaling af Marschpenge m. m.); i Tidens Løb var dog dens Bidrag hertil blevet fastsat til en bestemt Qvotadeel af samtlige disse Udgifter, nemlig $\frac{1}{7}$, hvilket var langt Mere, end der kunde komme til at paahvile den efter dens boniterede Jordareal, hvorefter disse Udgifter iøvrigt reparteredes over Den, men omvendt dog endnu stedse Mindre, end den vilde have havt at udrede, naar de skulde have været fordelte efter Indbyggertallet.

Med Byens Tiltagen var imidlertid selvfølgelig Drangen til en selvstændigere, dens Forhold i Almindelighed omfattende communal Forvaltning ogsaa voret. Et fra Byen selv udgaaende Forsøg paa at skaffe den en saadan skete i 1845, men førte ikke til noget Resultat. Sagen optoges paany i 1858, denne gang fra Regjeringens Side, men trak noget i Langdrag, væsenlig fordi Byen trods dens Tiltagen i det Hele var fattig (den havde nemlig intet videre Jordtilliggende, ingen Kapitaler eller Activer og kun et lille Dpland, og Skibsarten og Fiskeriet, hvoraf Byen væsenligst levede, drevs paa en nu noget forældet Maade); den havde ondt ved at overtage de med den selvstændigere kommunale Forvaltning forbundne større Udgifter, og Regjeringen nødtes derfor — for at kunne gennemføre Sagen — til at give Afkald paa den hidtil havte Indtægt af Næringskjendelserne fra Byen, medens den istedenfor disse trædende Næringsstat tilfaldt Byen selv. Regjeringen troede derhos ikke nu at burde indskrænke sig til blot at tilveiebringe en Organisation af Byens kommunale Forvaltning, men